

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 44. Quo tempore concedenda sponsalitia liberalitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

uxori adolescentiori & nobiliori non tenetur ea reservare filiis, quod ipse docet Sanch. d. 8. num. 2.

Quaest. 42. Quid sit sponsalitia largitas, & quae veniant illius nomine.

1. **R**esp. ad primum: Submissio munerum facta à sponso sponsae vel contra in significationem amoris, animo, spe & causâ matrimonii contrahendi, vocatur sponsalitia largitas, & ab aliquibus donatio ante nuptias; unde vides, eam non esse confundendam cum concessione arrharum, quae titulo oneroso juxta dicta conceduntur.

2. **R**esp. ad secundum primo: Num omnia, quae sponso mittit sponsae ante consummatum matrimonium (dum de animo mittentis expressè non constat, si enim de eo constat, cessat quælibet alia præsumptio) censeantur sponsalitia largitas, seu verè donari, ita ut integrè sint illius matrimonio consummato; an verò commodata solum illi ad honorandam tamen illam, animique affectum erga illam ostendendum, qualiter ab eo tractanda tempore matrimonii, idque, ut ornatio ad virum accedat, dominio tamen ad illam non transeunte, sed penes sponsum remanente, in hoc, inquam, non convenit inter AA. prius de omnibus indifferenter, si sint pretiosa, siue ordinaria, sentit Anton. Gomez, & alii apud Castrop. p. 13. §. 1. num. 1. contrarium de omnibus sentit Molin. de just. tr. 2. d. 290. eò quòd donatio nunquam præsumi debeat, quoties ex alia causa quàm donationis intelligi potest aliquid alteri concessum, ut contingit in iis, quæ traduntur gratiã tradentis; uti in præsentem contingit, dum sponso mittit sponsae munera; tum, ut ad ipsum ornatio accedat, tum ne ipse vilis & avarus reputetur. Mediam viam ingreditur Castrop. l. c. num. 3. citans pro hoc Sanch. l. 6. d. 25. num. 28. Clarum l. 4. receptor. §. donatio q. 10. Villalob. in commun. opinion. lit. v. verb. vestes. num. 47. Et nimirum si munera sint tam exigua, ut si contracto matrimonio missa sponsae, censerentur donata, si verò ita magna & pretiosa, ut, si darentur stante matrimonio, censerentur solum ad usum commodari, eò quòd non ad communem uxoris ornatum, sed ad singularem & extraordinarium, censerentur solum commodata sponsae. Rationem dat, quòd cum hæc munera mittantur in signum amoris & testimonium, qualiter contracto matrimonio tractanda sit ab eo, signum exigui amoris præbeat sponso, quin & testimonium manifestum asperè & arctè tractandam tempore matrimonii, si solum usum cujusque muneris exigui concedere intendit; quæ ratio non procedit in muneribus pretiosis, & quorum dominium non conceditur stante matrimonio, sed solus usus; cum ad significandum amorem, & qualiter tractanda ab eo sufficiens signum sit ista pretiosorum commodatio absque donatione. Quòd si tamen alicubi consuetudo esset, ut ea, quæ sponso mittit, esto sint pretiosa, non reputentur (uti Castrop. citato jure recentiore Regni Castellæ, quælibet, siue pretiosa, siue vilia, à sponso sponsae vel contra concessa, censenda esse donata, adeoque sponsalitiam largitatem) sponso censendus sit ea donare; quia præsumendus est, ea mittere juxta regionis con-

suetudinem. Castrop. l. c. n. 4. Sanch. l. c. n. 16. qui etiam num. 18. subjungit, munera à sponso missa præsumi donata, si sponso prius aliqua misit; quia adest præsumptio remunerationis, quod approbat Castrop. si constaret sponso animo donandi misisse, eaque sponso non satis remunerari solo usu pretiosorum concessio. Atque ex dictis jam deducitur idem dicendum de muneribus missis à Socero nurui; cum enim focer contemplatione sponso ea mittat, ac proinde reputandus, ac si sponso ea mitteret censendus focer ea donasse, quæ sponso donasset: ea ad usum solum concessa, quæ sponso ad illum concessisset. Castrop. l. c. num. 7.

3. **R**esp. ad secundum secundò: Donata à consanguineis vel amicis sponso sponsae vel contra in sententia docentium acquiri ea integrè donatario non habent rationem sponsalitiæ largitatis; cum non sit donatio inter sponso, hoc est, unius sponso facta alteri. Sed neque in sententia afferente ea acquiri sponso, concessio solo usu sponsae (quam tenet Castrop. n. 8. citatis Claro l. c. Mascard. de probat. concl. 564. an. 5. Gutt. 99. can. l. 2. q. 120. n. 9. Molin. & c. eò quòd, dum aliud non expressum, cum consanguineus sponso ob favorem, quem suo consanguineo præstare intendit, donet sponsae, donatio potius censenda sit fieri sponso quàm sponsae; & argumenta in oppositum adducta solvit, n. 9.) sunt sponsalitia largitas. Castrop. l. c. n. 10. Sanch. l. 9. d. 26. n. 22. Molin. de just. tr. 2. d. 430. concl. 3. eò quòd, licet sponso approbet donationem illam factam sponsae, non tamen inde inferatur illum hac sua approbatione concedere sponsae, quod sibi concessum; sed solum approbare concessionem juxta modum, quo facta est, ac proinde reservare sibi velle dominium. Ad hæc ad minimum dubium est, num sponso approbans hanc donationem à suis factam sponsae, velit acquiri sponsae, vel sibi retinere; in dubio autem nemo præsumendus est velle donare. l. cum indebito. ff. de prob. Mascard. de arb. l. 2. casu 88.

Quaest. 43. In qua quantitate, & ex quibus bonis sponsalitia largitas fieri possit.

1. **R**esp. ad primum: Jure communi nullam taxatam esse huic largitati quantitatem, ut constat ex toto rit. ff. & c. de donatione ante nuptias; in regno verò Castellæ ait Castrop. l. c. §. 2. n. 1. eam non posse excedere octavam partem dotis uxoris; quòd si tamen eam excedat, non totam vitari, sed tantum quòdam excessum illum, ut habet Castrop. num. 3. in fine, & quòd si fiat sponsae nullam dotem afferenti, esse illam totaliter seu omnino nullam; neque eam lucrari sponso per osculum aut copulam, ut habet n. 4. & 5.

2. **R**esp. ad secundum: Loquendum hoc in puncto sicut de arrhis, nimirum posse tantum desumi ex bonis, de quibus sponso liberè disponere potest; item posse desumi ex corpore hæreditatis, si tempore promissionis caret filiis, & ascendentibus; quid verò possit in hac parte filius familias; vide q. ante hanc 4. par enim in hoc est ratio, quæ de arrhis.

Quaest. 44. Quo tempore concedenda sponsalitia liberalitas.

1. **R**esp.

1. Resp. primò: debet necessariò concedi post sponsalia contracta; quia est concessio inter Sponfos sub spe matrimonii contrahendi, & ob ejus causam. Hinc si ante sponsalia celebrata ei, quam sperat Sponsam habere, munera mittat animo statim donandi ea, sponsalitia liberalitas nominanda non sunt. Castrop. *l. e. §. 3. num. 1. Sanch. L. 6. d. 24. n. 2.*

2. Resp. secundò: Jure communi antecedere debet, non solum matrimonii consummationem, sed etiam ejus contractum; cum matrimonio contracto, juxta *L. si à sponso. c. de donat. ante nupt. L. inter eos. ff. de donat. inter virum & uxorem.* Donatio inter conjuges, utpote facta inter virum & uxorem sit prohibita, Castrop. *loc. cit. num. 2.* ubi etiam, quòd spectato jure recentiore castella fieri possit matrimonio jam contracto, modò fiat ante consummationem illius, post quam donatio facta esse donationem inter conjuges, & juxta ejus naturam regulandam, habet Castrop. *num. 4.* Quòd si autem Sponsus nuncio Sponsæ tradiderit jocalia deferenda Sponsæ, antequam consummatum matrimonium, & ea non nisi post consummatum matrimonium perveniant, validam fore donationem, quippe facta ante consummationem; cum Sponso eo ipso, quo nuncio tradita (utpote quem ad ea recipienda destinavit) ea recepisse sentenda sit. Secus verò esse, si Sponsus nuncio suo ea tradiderit deferenda, & antequam ea Sponsæ delata, consummavit matrimonium, tradit Castrop. *num. 7.* cum Sanch. *L. 6. d. 23. num. 7.* De cætero vestes, & alia ornamenta pretiosa ante consummationem matrimonii data Sponsæ in ipso nuptiarum die, vel proximo non censi sponsalitiæ largitatem, asserunt Gurr. *qq. pract. L. 2. q. 19. num. 1.* & alii apud Castrop. *loc. cit. num. 8.* eò quòd præsumantur donata & collata in tempus matrimonii, & concessa Sponsæ, non ut Sponsæ, sed ut uxori, utpote concessa eà præcipuè intentione, non ut deserviant Sponsæ tempore sponsalium, sed tempore matrimonii. Contrarium existimat Castrop. *num. 9.* cum Sanch. *L. 6. d. 28. num. 9.* nimirum ea munera habere rationem sponsalitiæ liberalitatis, & Sponsam lucrari eorum medietatem per osculum, & integrè per copulam. Vide eosdem.

Quæst. 45. Qualiter sponsalitia largitas acquiratur, & amittatur.

1. Resp. primò: Sponsalitia largitas jure antiquo ff. & eod. ante Constantinum Imperatorem acquirebatur donatario, eratque donatio simplex, & pura, nisi in ea expressum esset, fieri ob matrimonium contrahendum, & ob ejus causam, *L. 1. ff. de donationib. L. si filia. L. si tibi. c. de donat. ante nupt.* At post Constantinum illa conditionis expressio non requiritur, sed ex ipsa legis dispositione, & ex præsumpta patrium voluntate prædicta conditio (si matrimonium sequatur) subintelligitur ex *l. cum veterum. c. de donat. ante nupt.* ac proinde hæc donatio non refertur in tempus matrimonii, aliàs esset donatio inter conjuges prohibita. *L. quod sponse. c. de donat. ante nupt.* ubi: *Quod sponse ea lege donatur, ut tunc dominium ejus adipiscatur, cum nuptia fuerint secuta, sine effectu est.* Sedito ipso, quo hæc do-

natio fit, habet effectum, & quaeritur donatario, sub onere tamen, ne matrimonium contrahere omittat. Quare matrimonio contracto pleno jure & irrevocabiliter donatio fit donatarii; eo verò non contracto culpà donantis, is donatum amittit, & reddit, si quid ab alio accepit; eo verò non contracto culpà donatarii, is, quod sibi datum, restituere tenetur. Uti hæc habentur in *L. veterum. cap. de donat. ante nupt.* Ita ferè Castrop. *loc. cit. §. 4. num. 1.*

2. Resp. secundò: Quòd si sponsa ante consummatum matrimonium osculum recepit, aut dedit, lucratur medietatem jocalium, seu sponsalitiæ largitatis: prout deciditur *L. si à sponso. de donat. ante nupt.* & ibi Gl. Sponsus verò dans, aut recipiens osculum, medietatem jocalium non lucratur, Arg. *ejusdem legis.* Rationem hujus diversitatis dat Gl. *in cit. L. §. 1.* quòd sponsa semper censeatur osculum dare, & non recipere, propter quod digna sit præmio. Aliam addit Castrop. *num. 2.* (quæ tamen videtur in hisce partibus esse exigui momenti) nimirum quòd Sponsus ex osculo Sponsæ voluptatem acquirit, & in nullo gravatur; Sponsa verò ruborem & verecundiam sustineat, & non levem honestatis diminutionem patiatur, ita ut decedente Sponso, à quo constat deosculatam esse, alium Sponsum non tam facile inveniat. Per copulam verò consummativam matrimonii tam Sponsus, quam Sponsa æqualiter lucratur sponsalitiæ largitatem, hoc est, Sponsus totam sibi concessam à Sponsa, & hæc totam sibi concessam à Sponso, cum uterque in dicta copula sint æquales, & ex illa æquale jus & obligatio procedat. Arg. *L. si sponso. & L. cum veterum. de donat. ante nupt.* quòd ipsum in his, quæ Sponso à Sponsa de futuro, sive ante contractum matrimonium data sunt, certissimum se estimare, ait Castrop. eò quòd licet regulariter femina donare non præsumantur, *L. si à sponso.* eo ipso tamen, quo sponte sponsalium tempore jocalia mittit, ea donare præsumantur, dum contrarium non exprimitur; quia præsumitur ea mittere juxta jocalium naturam, quæ est eorum dominium in alium transferre. Quæ verò data sunt Sponso à Sponsa & vice versa stante matrimonio ante illius consummationem, æqualiter ab utroque lucrari, ait Castrop. Porro osculum, vi cuius medietatem acceptorum lucratur, debet subsequi sponsalia, & non sufficit datum ante illa; quia tunc necdum erat osculum Sponsi; sive autem præcedat, sive subsequatur donationem, idem est. Castrop. *num. 3.* cum Sanch. *L. 6. d. 19. num. 6.* Copulam autem, vi cuius Sponsi integrè lucratur jocalia, non sufficit præcessisse matrimonium; quia debet esse consummativa matrimonii contracti, antequam per solum contractum matrimonii dicta jocalia donatario non acquiruntur. Sanch. *l. c. num. 1.* Castrop. *num. 4.* qui etiam *num. 5.* subdit, hinc deduci, quòd si solutis sponsalibus vel matrimonio ante consummationem Sponsus reperat jocalia, teneatur probare, se ea dedisse tempore sponsalium. Si autem Sponsa, ejusve hæredes renuant ea integrè, vel ex parte restituere, teneantur probare, osculum vel copulam post matrimonium contractum intervenisse. De cætero, quod dictum de osculo, nimirum quòd lucratur Sponsa vi illius medietatem jocalium, alii